

Waarom dit onderzoek?

Dementie komt vaker voor bij mensen met een migratieachtergrond, zoals Turkse, Marokkaanse of Surinaamse Nederlanders. Toch maken zij minder gebruik van professionele zorg dan mensen zonder migratieachtergrond. Hierdoor raken hun mantelzorgers vaker overbelast. Onderzoeker Menal Ahmad onderzocht waarom dit zo is en hoe jij als zorgverlener deze mantelzorgers beter kunt ondersteunen. Dit deed zij als onderdeel van haar promotieonderzoek aan de Universiteit voor Humanistiek. [Scan de QR code om het onderzoek te lezen.](#)

Mantelzorgers met een migratieachtergrond ondersteunen

Mantelzorgers met een migratieachtergrond voelen zich soms niet goed begrepen door zorgverleners. En zorgverleners weten niet altijd goed hoe ze hen kunnen ondersteunen. Hierdoor kun je je als zorgverlener machteloos voelen. Misschien denk je dat je alleen goed kunt helpen als je kennis hebt van iemands cultuur.

Maar hoe belangrijk is cultuur eigenlijk om de ander te begrijpen? Het speelt een rol, maar als je alleen naar cultuur kijkt mis je misschien andere redenen voor iemands gedrag. En dat kan ervoor zorgen dat je de beste manier om iemand te helpen over het hoofd ziet.

Hoe zit dat met onze cliënten? Wat merken die hiervan?

Mevrouw Wijngaarde, een Surinaams-Nederlandse vrouw, gelooft dat haar moeder met dementie bezeten is door geesten. Ze denkt daarom dat de zorgverlener haar niet kan helpen. Als ze in gesprek gaat blijkt dat mevrouw niet goed weet wat dementie is. Na uitleg hierover kijkt mevrouw Wijngaarde anders naar haar moeder en staat ze open voor hulp.

Wat is onderzocht?

Tijdens interviews, observaties en in een focusgroep, sprak de onderzoeker met 41 mantelzorgers met een migratieachtergrond en 10 zorg- en hulpverleners. Ze ontdekte door deze gesprekken dat culturele verschillen vaak minder belangrijk zijn dan we denken. Als we die verschillen te veel aandacht geven, kan dat de samenwerking zelfs in de weg staan. Er kan een afstand ontstaan tussen jou en de ander, waardoor het moeilijk wordt elkaar te begrijpen.

Wat is er ontdekt?

Hoe iemand zorg ervaart hangt van veel zaken af. Als je bijvoorbeeld op jonge leeftijd hier kwam heb je een andere ervaring dan als je hier later kwam uit een gebied met weinig onderwijs. Voor de laatste groep is zorg regelen vaak lastiger. Familie-relaties en gender hebben ook invloed: de zorg komt meestal bij de vrouw in het gezin terecht. Als zij lang voor iemand zorgt, wordt dat deel van wie ze is. Hulp vragen en praten over de zorg kan dan moeilijk zijn. En zo spelen meer factoren mee.

Wat kun je hiermee?

Om mantelzorgers met een migratie-achtergrond beter te ondersteunen, kun je een aantal dingen doen:

- Wees je er bewust van dat we allemaal door een gekleurde bril naar de wereld kijken.
- Denk na over wat heb jij mee-gemaakt en hoe dat jouw kijk op anderen beïnvloedt.
- Leer het persoonlijke verhaal van de mantelzorgers kennen: neem een open en nieuwsgierige houding aan en stel vragen.
- Laat zien dat je waardeert wat de mantelzorgers doet!

Het verhaal van... Mevrouw El Fassi

Mevrouw El Fassi is 71 jaar. Ze kwam, samen met haar man, vanuit Marokko naar Nederland toen ze 24 was. Ze hebben 2 zonen. Haar man, nu 76, heeft Alzheimer. Haar zonen helpen, maar zorgen voor hem gaat te ver. Ze vindt dat het als vrouw haar taak is om voor haar man te zorgen en wil geen professionele hulp. Ze weet ook niet zo goed hoe ze dat zou moeten doen. Van kennissen heeft ze negatieve verhalen gehoord: straks moet hij naar een verpleeghuis! Maar de zorg voor hem wordt zwaarder: hij kan steeds minder zelf en ze durft hem niet meer alleen te laten. Ze is moe en komt het huis niet meer uit.

Op aandringen van haar zonen maakt ze toch een afspraak met een casemanager dementie. Deze is verrast: in Marokkaanse families zorgen ze toch voor elkaar? Ook heeft mevrouw geen duidelijke hulpvraag. Toch gaat ze het gesprek aan. Door vragen te stellen en te luisteren komt ze erachter dat mevrouw El Fassi er alleen voor staat. Ze wint haar vertrouwen en samen vinden ze een passende oplossing: mijnheer El Fassi gaat 2 keer per week naar dagbesteding en er komt hulp in de huishouding. Zo wordt mevrouw ontlast, maar kan ze toch voor haar man blijven zorgen, wat voor haar heel belangrijk is.

VKI is het kennis- en inspiratienetwerk van en voor zorgprofessionals

We luisteren naar de ervaringen van verpleegkundigen en verzorgenden in de praktijk. Wat hebben zij nodig om hun vak goed uit te oefenen? We laten zorgprofessionals van elkaar leren en ontwikkelen praktisch toepasbare tools en workshops. We werken intensief samen met zorgorganisaties, -experts, onderwijs en kennisinstellingen. Zo vertellen we met **VKI vertaalt** wetenschappelijk onderzoek en de hieruit voortvloeiende inzichten naar de zorgpraktijk.